

14,1 angeblich so v. a. नीलमत्तिका oder शुक्लसर्प oder नीलमक्षि.

सृजवान् m. N. pr. eines Sohnes des Djutimant VP. (2te Aufl.) 1, 152, N. सृजवाण in der 1ten Aufl. 82, N.

सृजवाण s. सृजवान्.

सृजिकान्तर m. = सर्जिकान्तर RAMIN. zu AK. 2, 9, 109 nach ÇKDn. (hier fehlerhaft सृज^० gedr.).

सृज्य (von 3. सर्ज) adj. zu schaffen, hervorzubringen BHĀG. P. 2, 3, 17. 3, 11, 15. 10, 56, 27. 11, 19, 16. 12, 6, 31. SARVADARĢANAS. 121, 8.

सृज्य 1) m. N. pr. eines Geschlechts oder Stammes, pl. AV. 5, 19, 1. KĪṬH. 12, 8. TS. 6, 6, 2, 2. 8. ÇAT. Br. 2, 4, 4, 4. 5. 12, 9, 2, 1. MBH. 1, 5476. 3, 1352. BHĀG. P. 1, 7, 13. 2, 7, 35. 9, 24, 62. नामकान्मन्त्राणां Verz. d. Oxf. H. 267, a, 28. sg. RV. 4, 15, 4. स सृज्याय त्वर्षं परादात् 6, 27, 7. N. pr. verschiedener Männer MBH. 1, 223. 2, 326. 3, 15597. 5, 6059. 6080. 7, 2188. 12, 906. fgg. HARIV. 212. 1514. 1670. 1778. 1970. R. 1, 47, 15 (48, 16. fg. GORR.). VP. 354. 436. 444. 454. BHĀG. P. 2, 1, 23. 9, 23, 1. 24, 25. 41. 10, 82, 23. Verz. d. Oxf. H. 22, b, 18. — 2) f. ई N. pr. zweier Gattinnen des Bhāgamāna HARIV. 2001. fgg. सृजरी die ältere Ausg. — Vgl. घट^०, प्रति^०, सार्ज्य.

सृजरी s. सृज्य 2).

सृण m. f. TRIK. 3, 5, 10.

सृणि und सृणि UNĀDIS. 4, 19. 104. NAIGH. 4, 2. m. f. TRIK. 3, 5, 16. 1) Sichel: नेदीय इत्सृणयः पक्षमेपात् RV. 10, 101, 3 (Nir. 5, 28). 106, 6 (Nir. 13, 5). यदा वा घ्नं पच्यते ऽथ तत्सृणयोपचरति ÇAT. Br. 7, 2, 2, 5. बुद्धिः सृणो mit den Zungen (Flammen) als mit einer Sichel RV. 1, 58, 4. — 2) ein Haken zum Antreiben des Elefanten AK. 2, 8, 2, 9. TRIK. 3, 3, 389. H. 1230. HĪA. 204. HALĪS. 2, 69. Spr. (II) 4189. सिताय Çiç. 5, 5. सृ^० adj. ungezügelt von Personen BHĀG. P. 4, 4, 17. — 3) m. der Mond UśÉVAL. zu UNĀDIS. 4, 104. — 4) m. Feind ÇADDAM. im ÇKDn.

सृणिका 1) m. = सृणि 2) RĪGĀ-TAR. 8, 812. — 2) f. स्त्रा f. Speichel AK. 2, 6, 2, 18. सृणीका UNĀDIS. 4, 23. H. 633.

सृण्य (von सृणि) adj. 1) nach SĪ. mit einer Sichel versehen: सृण्यो न जेतो RV. 4, 20, 5. — 2) सृ^० (अप्रणय BURNOURF) nicht zu zügeln, nicht im Zaum zu halten: Person BHĀG. P. 3, 17, 22.

सृत् (von सृ) adj. rasch laufend u. s. w.: स्रजि^० einen Wettlauf anstellend ÇĀṬ. zu BṚH. ĀN. Up. S. 130. — Vgl. स्रदार्^०, स्रदार्^०, वाज^०.

1. सृत् partic. von सृ: s. das.

2. सृत् HARIV. 8447 fehlerhaft für सृत्.

सृत्तैज्व adj. dessen Behendigkeit, Schnelkraft abhanden gekommen ist: Esol AIR. Ba. 4, 9. Blei ÇAT. Ba. 5, 4, 4, 10.

सृत्तय m. N. pr. eines Sohnes des Karmaḡit BHĀG. P. 9, 22, 46.

सृति^० (von सृ) f. 1) Weg AK. 2, 1, 15. H. 983. an. 2, 208. MED. t. 74. VS. 19, 47 (सृति RV.). मृगः सृतिं यत्ति धावाद्भुष्टम् AV. 10, 3, 6. ÇAT. Br. 12, 8, 2, 21. 14, 9, 4, 4. 6, 42, 8. BHĀG. 8, 27. MBH. 5, 3774. BHĀG. P. 2, 2, 32. 6, 20. 5, 26, 3. गच्छन्सृत्या so v. a. durch den Luftstrom Verz. d. Oxf. H. 255, b, 24. — 2) Gang, Wanderung H. an. MED. insbes. der Seele nach dem Tode: योनिकारिसृक्तेषु सृतीयास्यात्तरात्मनः M. 6, 63. BHĀG. P. 10, 60, 48. 11, 23, 43. — 3) das Gehen an Etwas so v. a. Er-schaffen, Hervorbringen BHĀG. P. 3, 2, 13. — Vgl. का^०, कु^०.

सृत्य (wie oben) n. das Laufen, Fliesen; s. सिन्धु^०.

सृत्न (wie oben) UNĀDIS. 4, 113. 1) adj. (f. सृत्नी) ellend, behend: सृत्यो न सृत्वा सनये धनानाम् RV. 9, 96, 20. वडवा KĪṬH. 12, 11. प्र सृत्नी-णामिति सिन्धुरोसिता Flüsse RV. 10, 75, 1. — 2) m. = प्रजापति UśÉVAL. = विसर्प und वृद्धि UNĀDIV. im SAMKSHIPTAS. nach ÇKDn. (hier als सृत्वा f. bezeichnet!). — 3) f. सृत्नी Mutter ebend. — Vgl. वाढ^०.

सृत्त adj. (f. ई) = सृत्न P. 3, 2, 163. VOP. 26, 157.

सृदर m. Schlange UśÉVAL. zu UNĀDIS. 5, 41.

सृदकु UNĀDIS. 3, 78. m. Feuer TRIK. 1, 1, 66. MED. k. 169. Waldbrand H. an. 3, 109. der Donnerkeil; Wind; eine Eidechsenart (प्रतिसृप, ०क, welches Wilson hier durch Sonnenscheibe wiedergiebt) H. an. MED. Fluss (f. nach ÇKDn.) UśÉVAL. — Vgl. पृदकु.

सृदगु m. N. pr. eines Mannes; s. सृदगव.

सृध AV. 2, 6, 5 schlechte Schreibung für सिध.

सृप (von सर्प) m. 1) der Mond (?) H. ç. 10; vgl. सृप्र. — 2) N. pr. eines Asura HARIV. 14291.

सृपाकु m. N. pr. eines Mannes gaṇa विदादि zu P. 4, 1, 104. — Vgl. सार्पाकव.

सृपाट m. und ०टी f. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. AK. 3, 6, 5, 38. f. = परिमाणभेद BHAR., = रक्तधारा GOVARDHANA zu AK. nach ÇKDn.

सृपाटिका f. Schnabel H. 1317.

सृप्र (von सर्प) UNĀDIS. 2, 13. 1) adj. schlüpfrig, fettig; glatt (vgl. स-पिप्) NAIGH. 4, 3. Nir. 6, 17. कार्स्त्रा RV. 3, 18, 5. ऊर्व 4, 50, 2. ०प्रकारिन् zur Erklärung von तृप्तप्रभर्मन् = तृप्त^० Nir. 5, 12. — 2) m. der Mond UśÉVAL.; vgl. सृप.

सृप्रकर adj. glatte Arme habend Nir. 6, 17. Indra RV. 8, 32, 10.

सृप्रदानु adj. fettig thauend, Fett träufelnd RV. 1, 96, 3. 8, 25, 5.

सृप्रभाजम् adj. fette Speisen habend: Arjamañ RV. 6, 48, 14.

सृप्रवन्धुर adj. einen glatten, — blanken Sitz oder Kasten habend: Wagen der Açvin RV. 1, 181, 3.

सृप्रिन्द m. N. pr. eines von Indra erschlagenen Dämons RV. 8, 32, 2.

सृप्रर P. 3, 2, 160. VOP. 26, 150. m. 1) ein nicht näher zu bestimmen des Thier, das an feuchten Orten lebt (= गवय oder चमर nach den Comm.; unrichtig, weil diese daneben genannt worden), AK. 2, 5, 11.

VS. 24, 39. TS. 5, 5, 26, 1. MBH. 1, 2626. 3, 8703. 7, 1320. 2382. HARIV. 3843. 4597. R. 2, 29, 3. 103, 41. 3, 20, 24. 49, 24. 4, 59, 15. 7, 6, 49. KARAKA 1, 27. Suçā. 1, 204, 10. 205, 4. 323, 14. VĪGṆ. 1, 6, 52. — 2) N. pr. eines Asura HARIV. 2289 nach der Lesart der neueren Ausg.: vgl. सृमल.

सृमल m. N. pr. eines Asura HARIV. 14291 nach der Lesart der neueren Ausg., समल die ältere; vgl. सृमर 2).

सृष्टमारुत adj. Winde abtreibend Suçā. 1, 233, 4.

सृष्टमूत्रपुरीष adj. Ausleerung befördernd Suçā. 1, 202, 20. 223, 10.

सृष्टविष्मत्र adj. dass. Suçā. 1, 177, 6. 183, 10. VĪGṆ. 1, 6, 116.

सृष्टि (von 3. सर्ज) 1) f. a) Schöpfung (abstr. und concr.) AK. 3, 4, 3, 23. H. an. 2, 101. MED. t. 30. fg. AV. 3, 28, 1. 13, 1, 25. प्रज्ञानाम् TS. 5, 1, 2, 2. ÇAT. Br. 11, 2, 4, 3 (oxyt.). 14, 1, 2, 26. 4, 2, 10. सृष्टि ससर्ज चैवाम् M. 1, 25. सृष्टि विकुरुते 75. इत्येषा सृष्टिरादितः 78. JĀṬ. 3, 203. सृष्टि ललितो विधातुः सुदतीम् RAGH. 6, 37. ÇĀK. 1. VĪGṆ. 8, 18. MRGH.